

RIMOU
HA
GOULENNOU

EVIT AN EUREUJOU.

E MONTROULEZ,
E ty LÉDAN, Impr., e traon ru ar Vur.

Ha Qemper-Caourantin, Castel-Pol, Lesnéven,
 Plestin, Garlan, Plouyan, Langonaval, Güimec,
 Lomiqel, Plouezoc'h, Plouganou, Sant-Briec,
 Guerlesquin ha Benac'h, Callac ha Qêr-Ahes,
 Plourin, Sant-Yau, Rosco ha Plouneour-Menez,
 Hac ar guêr a Roazon, elec'h ma chom bepret
 Parlamant Breiz-Izel hac e brezidantet;
 Ha Taule, ha Callot, Perros ha Lanvélec,
 Lambal ha Sant-Malo, Lampaul, Sant-Thegonnec,
 Pléiber-Christ, Comanna, Plougonven, Locquirec,
 Conquerne, Ponabat, Lohuec, Carantec,
 Pontrêo, Plufur, Sant-Sêo, Guiclan ha Pontmenou,
 Plouaret, Enez-Vaz, Pont-Aven, ar Ponthou,
 Plouescat, Plouizi, ha Castel-an-Taro,
 Hac ar môr burzudus a ra dezo an dro;
 Coatreven, Pederneq, Pempoul, Plégat-Güerand,
 Hac anfin qement zo dindan ar firmamant.

Arça-ta, Plac'h yaouanq, va güir bried fidel,
 Cetu c'houi Rouanez ebars en Breiz-Izel;
 Cetu c'houi Rouanez var ar c'hériou hanvet:
 Bezit eta contant eus ar fortun a ret.

Oh! saperlot! terrupla den oc'h, c'houi!
 Studiet mad oc'h eus sur ho filosofi,
 Hac e zêo certen impossubl déc'h manqout;
 Mes me zo ignorant, n'ouzòn netra en tout,
 Nemet débri va yòd ha lipouzad va lèz,
 Débri patattez, stripou, ha souben ar c'hrampoez,
 Mes en eur gonta déc'h va nebeut talantchou,
 Ne ouzòn qet penos ec'h ancounac'hàn va rimou.

Debonjour déc'h-hu oll, tud a enor, pini
 Zo deut a galon vad da guichennic ho ty,
 Gant eur joa ar vrassa d'ho saludi bremàn:
 Eus a greiz hor c'halon ni a zo deut amàn.
 Saludi a reomp ractal ho personach,
 Gant an oll respet a gommand ho pizach;
 Hac er memes amzer hoc'h oll gompagnuez,

Rac assur tud vrao oc'h amàn assambles.

Me a fell din bremàn sur, va mignon,

Gouzout eus a betra e zêo qestion

Rac ma velàn eur seurt banden

Eru da doull va d'òr d'am zurpren.

N'en deo qet evit ho surprèn,

Nac evit ober poan da zen

E zomp amàn en em assamblet

Evel ma ve eur vanden derved :

Ni a zo o clasq da eureuji,

Ha na ellet qet da ziferi,

Dindan boan da bèa an amand,

Hac ar mizou antieramant.

Eun ouades am boa tennet,

Hervez ma zeo d'emp rapportet,

Disqennet e zeo en ho ty,

Rac-se rentit-y deomp-ni :

C'houi a renq reuta d'comp rêzon

Demeus anezi, va mignon.

Ni zo e clasq eur plac'h yaouanq,

Mar qirit ni e hanvo d'èc'h franchamant :

He hano eo *Guillemet ar Maout*,

Nac evit beza pried da *Charles ar Zaout*,

Da zont d'an ilis da eureuji

Evit êchui an demezi,

Guillemet ne vouie qet

E voa hiryo deiz he eured,

Hac a zo èt d'ar vèlin da oza qerc'h :

Rac-se redit, mar qerit, var he lerc'h,

Rac ar meliner a voar parlant

Hac a ambus ar merc'het yaouanq.

Aon a meus na rancac'h reir e gortoz,

Abars mac'h êruo e vo noz.

M'am be ar bermission

Da autren en ho ty, va mignon,

Me lavarfe pront, hep diferi,

En hoc'h avantach ordinal.
Ganéc'h m'en em gav estonet,
E qever an nòr éruet;
Rac me a gavje déc'h-hu güell
Chom en tu all d'ar porastiel,
Bete gouzout ha ni hor bije
C'hoant d'ho receo amâ hirie.
Evel ma zoc'h tud a enor,
Deut demeus a zirac va dôr;
Ne fell qet din ho rebuti,
Na qen nebeut dont d'ho choqi;
Clêvet a garfen libramant
Petra eo sur ho santimant.
Evit ne ellot qet ignori,
Clêvit breman va c'hevredi:
Me gonto déc'h a boent a boent
Evit petra omp deut en hent
Ha mar domp amàn arrêtet,
Ec'h ouzoc'h erfat ar sujet.
Achui ràn va c'hompliment,
Respontit din presantamant:
Troit ho qein hac hit d'oc'h hent,
M'ho cav qer sot breman ha qent;
Reir e chommit d'ober demp brut:
Torchit ho peg hac hit d'ho clud.
Hervez m'ho clêvàn o parlant,
Oc'h eus dresset ho compliment:
Me gred oc'h bet er c'hademi,
P'otramant er philosophi.
M'am be c'hoant doc'h antreteni,
Me ho pedfe da antren en ty.
Clêvet a garfen ar rêson
Deus a betra eo qestion,
Pa ho qüelàn deut en eur vanden
Da guichen hon ty d'hor surpren.
Eur joa vras a meus-me meurbet,

Compagnunez, ouz ho quëlet,
 Ha mui a meus certenãmant
 P'o clêvàn qer caer o parlant,
 Rac ne deu demeus ho qinou
 Netra en oll nêmet rimou;
 C'houi c'heus grêt ho tiscoursiou tout,
 Birviquen ne elfec'h manqout;
 C'houi c'heus eun ton qen eloqant,
 Qen delicat ouzoc'h parlant,
 Na oufen qet e pez fêçon
 Dont da gonta dêc'h va rêson.

Abars qement-mâ, va mignon,
 E carfemp gout ho commission,
 Hac e confêc'h demp ho toare,
 Vit petra oc'h deut da vale.

Mar deo qementse d'ho souhet,
 Ne vezot pell refuzet;
 Oblijet omp vel ma zeo gûir
 Da zislèria dêc'h hon dezir.
 C'hoant bras a meus en assuranc
 Da gaout an enor eus ho presanc.

Grit buan dezàn azea,
 Aoun a meus ne deu da simpla.
 Roit eun taç hac eur voutaill
 Da zigrassi mad e gorsail.

COMPLIMANT TOL.

M'ho suppli, compagnunez, da bresta ho silanc
 Evit ma parlantîn bremàn en ho presanc.
 Gant enor, d'ho yec'het me a deu da eva,
 Hac abeurs ar Vreg-Yaouanq en ho trugareçàn,
 Po c'heus bet ar vadelez d'he beza asistet
 En devez a hirie ebars en he euret.
 Hac evit oc'h oblija ec'h evin davantach.
 Da yec'het nep zo roet gant Doue dêi evit partach.

D'ho yec'het, Greg-Yaouanq, eus a beurs ho pried;
 Doue da rêi d'êc'h ar c'hraç d'en em garout parfet,
 Ha da rêi d'êc'h er bed-mâ qement a souhetet :
 Me a reget d'êc'h c'hoas asistanç un Doue,
 Evel g'ueachal en eured Cana en Galilee.
 Me a ev d'ho yec'het oll eus a greiz va c'halon,
 Doue da rêi d'emp oll e venediction.

Ne ancounac'haomp get ive an anaon decedet,
 Tad, mam, ha breur, ha c'hoar, eontr, moerebetet,
 P'o devez bet ar soign, pa voant en o bue,
 Da zovetât da bepini ac'hanomp e zanve.
 Chommit, compagnunez, pepini en e blaç,
 Evit caout ar vadelez d'asista oll er graç.
 P'on eus d'êbret hac evet, trugarecaomp Doue
 Da veza roet deomp-ni diouz hon necessite.
 Excus-ta, compagnunez, a c'houlennân bremân,
 Rac aon n'am be get plijet da speret peb-unan;
 Gouscoude e cred din ne meus lavaret netra
 Hac a choqfe nicun eus ar re zo amâ.
 Me a ev d'ho yec'het oll eus a greiz va c'halon,
 Ouz ho pedi da zêbri ha da eva en ho tiscretion.
 Chommit eta pepini get ma vo e volonte;
 Me n'ôn get deut amâ da rêi da zen e gônje.
 Graç d'emp oll da vea brepret en joaüstet :
 Doue da gonservo qement zo eus va c'hlêvet;
 Doue d'hor c'honservo amân var an douar :
 Graç d'emp d'en em velet eun deiz ebars er gloar.

Discours evit eun Eured.

Salud d'êc'h, compagnunez, gant g'uir humilite,
 Pa meus bet an hardisson da zont en ho pete.

Perac na meus-me get eloqanç Ciceron,
 P'otramant ar furnez en devoa Salomon!
 Perac na meus-me get guinou ha t'êod alaouret
 Da barlant en ho presanç evel ma veritet!
 Me zo deut amân hirio gant va c'hompagnunez,
 Evit goulen ouzoc'h, mar be ho madelez,

Eur recit mad benac eus an deiz a hirie :
 C'houi oc'h-unan a ell accordi din qementse.
 Tennet hor boamp d'ar sord da glasq ar savanta,
 Allas! hac e zeo digüezet gant an ignoranta :
 Mes dre ho madelez, ho sqient, ho prudañç,
 M'ho ped d'am excusi demeus va ignorañç.
 Me a c'hoarve ganén-me evel ar stereden,
 Pa deu an eol da bara a goll e sclêrijen;
 Me zo n'em gavet amàn evel en eur jardin
 Güernisset eus a lore, a roz, a durcantin,
 Hac en e greiz e zeus bet maguet eur femelen
 Brillantoc'h e-unan eguet ar gaëra fleuren.
 Me garfe dont a benn da ellout he zurpren;
 Va speret zo troublet, n'òn qet evit compren.
 Gant enor e saludàn an oll gompagnunez;
 Peoc'h Doue d'ar re veo, d'an anaon silvidiguez.

Brémàn ec'h antre da vit ar Plac'h.

Salud dêc'h, Plac'h-Yaouanq, demeus a bers Doue,
 Me a zo deut d'ho cavet en devez a hirie,
 Evit gouzout diganéc'h ha c'houi zo prepalet
 Da zont da effectui ar pez a zo promettet.
 Deut da c'houlen bennos eus ho tad hac ho mam,
 Evit dre guementse beza dirac Doue divlam;
 Rac dre e c'hourc'hemen en deveus ordrenet
 Respeti dreist peb-unan nep ho deus hor maguet.

Sellet e meus en ty-mâ ha nep tra ne meus cavet
 A guement am oblichfe da fournissa dêc'h merc'het.
 Disqueuzit demp eta brêmâ ho contrajou
 Hac er memes amzer ive hoc'h oll titrou,
 Rac me anzav òn eun nebeudic incredul,
 Rac va rêson a meus evit bea dissimul,
 Néo qet brao güelet Yan ar Maout
 Gant eur bezel en craou ar zaout,
 Eur pez corn butun en e c'hinou,
 Ha goall gaillaret oll e vragou.

Ni ne glascomp nemet eur vaouez,
 Hac hor bezo ni assur abars paouez;
 Rac goall difêçon eo güelet eur goas
 O vont d'an ty forn gant e doas;
 Ha dreist-oll, pa ya da oza e guerc'h,
 E veler ar merc'het o redet var e lerc'h.

Eleal, emàn a zo eur potr lippet mad,
 Coulz evel ma voa e vam hac e dad;
 Rac e vam gòs coulz hac e vam iou
 O devoa, a gredàn, peder vorzed o diou.

Me ho suppli, en graç, compagnunez,
 Hac ho ped a galon da gaout ar vadelez,
 Mar teufe din-me dont da vancout,
 Deut d'am sicour dre hoc'h oll gallout.

Pa éruer ouz an Daul.

Arça, Compagnunez, mar teuàn d'oc'h arrêti,
 Bezit ar vadelez da zont d'am excuzi.
 Stouomp eta d'an daoulin da c'houlén ouz Doue
 Ma teuyo d'hon asista en devez a hirie.

Brémàn e taouliner.

Doue oll buissant en ên evel en douar,
 Ma meus hoc'h offancet, e meus eur güir glac'har :
 Cetu me d'an douar dirazoc'h prosternet,
 Ma vo ho madelez accordi din eur reget.
 Ho pennos, va Doue, eus ar pez a c'houlennàn,
 Evel ho servicher a zo daoulinet amàn,
 Evel goechall Sant Yan, pa vadeas hon Zalver,
 A glêvas en êr eur voez abeurs an Tad Eternel :
 « Ennes e zêo va Mab, an hini muia caret ;
 » Va c'hraç ha va bennos a vo gantàn bepret. »

Brémàn e sao hac e tistro eus ar guerent.

Goude beza goulennet benediction Doue,
 E felfe dêi caout brémàn hini he zud ive :
 Cetu ho mere'h d'an douar dirazoc'h prosternet,
 O renta déc'h-hu hommach, evel ma zêo dleet :

Goude bennos ar Verc'hez, aroc mont eus an ty.
 E c'houlen a vour galon diganêc'h hoc'h hini :
 Or ta deut eta a vour galon
 Da rêy gant ho puguel ho penediction.

Evit ar Vam.

Ha c'houi, mam garantezus, pini deus he maguet,
 Eur mennat a c'houlennàn, ha n'am refusot qet :
 Ho pennos a c'houlennàn ganêc'h evit ho puguel,
 Evel a eure gñeacchal ar Patriarch santel.
 Bennos breudeur ha c'hoarezet ive pareillamant,
 Hini paeron, maeronez, mar maint amàn presant,
 Hini ar Zent, an Æles, hac hini ar gompagnunez
 O deus grêt dêi an enor d'e asista en e devez.
 Ha brêmàn demp, en hano santel a Zoue;
 Goude renta hon hommach, oblijet omp da ze.

*Brêmàn e ve lavaret eur Bater, eun Ave hac eun
 De Profundis, hac e saver er za.*

Savit ta, Merc'h Yaouanq, da zont da dy Doue,
 Evit e flectui en antier ho promesse,
 Da virât fidelite bete fin ho pue,
 Ha goude d'en em velet en barados Doue.

DISCOURS

Pa roer eur Plac'h, hac evit échui tout.

Qemerit, va mignon, eun nebeudic courach,
 Rac êru oc'h souden er fin eus ho peach;
 Ha ne c'houlennàn qet mui nemeur a dermen,
 Rac me vel eo êchu brêmàn va zrajedien.
 Me a garfe certen demeus a greiz va c'halon
 Caout assur eun nebeut a gonsolation.
 Didostait amàn en qichen d'an treujou,
 Ha me a royo dêc'h gant joa vras eur c'hélou

Pehini a ellàn credi certenamant
 A rejouisso meurbet ho santimant;
 N'en dêo qet eur c'hélou hep netra qen,
 Rac cetu amàn dirazoc'h suramant eur femelen
 Pini a lavarac'h, va mignon,
 A blije meurbet bras d'ho calon.
 Cetu amàn, me grêd, eur femelen
 A zo caeroc'h eguet eur chinofen,
 Roz, na fourdilis, na levant :
 Speret an oll a rent contant.
 El lec'h ma ve tevalijen e laqa pep seurt sclêrijen :
 Caer eo evel eur stereden, qer caer hac ar verelaouen.
 Roit an dorn deo dezi brêmàn,
 D'e c'hass ganéc'h demeus an ty-màn :
 Ha mar er grit, clêvit eur guer :
 Dioüallit eus ar goalinier
 Eus a zorn Doue oll-buissant,
 Da bunissa an dud mechant.
 Me a lavar ar goalinier
 Eus e furor hac e goler,
 Da lavaret eo, ar c'hollou,
 Ha calz demeus a valeuriou
 Pere a eller da evita
 O veva gant graç Doue er bed-mâ.
 Bevit bepret ho taou en doujanç Doue,
 Hac ho pezo certen peb seurt prosperite.
 Pegument benac hep nep douetanç,
 Ec'h ouzoc'h mad qement-se en avanç.
 Gant ho permission e lavarìn brêmàn
 Ebars eur guer pe zaou, va zelaouit amàn :
 Qemesqet eo, allas! atao buez an den,
 Bepret demeus a joa hac a anqen ;
 An tieguez zo eul lest,
 Exposit da veur a dempest :
 Ret eo dêc'h beva en güir union,
 Ha Doue a roy dêc'h e venediction.

Peb den zo gant Doue choazet
 Evit beza eürus ha salvet.
 Hoguen ret eo goude goulen
 Beva just en güir Gristenien.
 Contemplit ar societe
 A zo entre an douar hac an êe ;
 Goulennit bepret digant Doue
 Courach ha nerz d'ho liberte
 Evit ober peb tra parfet ,
 Evit se e zoc'h digasset.
 Return a ranqit adare
 Da renta cont da eun Doue.
 Gout a rit , ne zouetàn qet
 N'oc'h eus eun adversour er bed.
 An adversour-ze eo Satan ,
 Siouas deomp oll guittibunan !
 Pa falvezo d'an droug-speret
 Dont da debochi ho speret ,
 Respontit : *Abrenuntio* ,
 Ha lavarit : sinet eo.
 An Autrou-Doue eo ar brassa ;
 Enor ha gloar rentomp dezà ,
 Evit goude beza labouret ,
 Hervez hon nerz hac hor yec'het ,
 Pa c'hefet divar an douar ,
 E recevet eur gurunen er Gloar.
 Ouspen , er goalen a eured
 E zeo ar garante comprenet ;
 Dre ma zêo rond ar voalen ,
 Ne all finissa birviqen.

Ne zeus fors absolutant :
 Ret mad eo da eun den parlant ;
 Ma ne respontomp qet an dud ,
 E teufent da lavarat e zomp mud.
 Sònjet hon eus da ober voell ,
 Sevel amàn eur zantinel ,

Hac a vo grêt en form eun ty,
 Evit respont d'an dremenedi.
 Ha c'houi ive, va mignon qèz,
 Mar oc'h eus marc'hadourez
 Pe da brena, pe da voerza,
 Partiit buan gante da guenta,
 Evit Montroulez pe Gastel,
 Hac e profitot ne vo qet pell;
 Eno e cafot honestamant
 Peadra evit hoc'h arc'hant.
 Eur garante evel honnes
 Ne all qet finissa james.
 Credi a ràn hoc'h eus pedet
 Jesus hac e Vam beniguet
 Da asista en hoc'h eured.
 Demp-ni breman, compagnunez,
 Da offr hor peden assambles
 Er sacrific an oferen,
 Da c'houlen graçou souveren;
 Hac evidomp hac evite,
 Goulennomp graçou ouz Doue.
 Er fin, o tont da finissa :
 Dalit he dorn, croguit ennâ;
 Promettit dezi fidelite,
 Hac hi a brometto dèc'h ive.
 Getu aze he dorn deo
 Doue dre e c'hraç d'ho cunduo.

FIN.

Propriété.

**DEVERIOU AN DAOU BRIED
AN EIL EN ANDRET EGUILE.**

(Chabistr 6 eus ar C'hod Civil.)

An daou Bried a dle chom fidel an eil d'eguile, hac en em zicour an eil eguile.

An ozac'h a dle difen e vreg, hac ar vreg senti ouz e he ozac'h.

Oblijet eo ar vreg da ober he demeuranç gant he ozac'h ha d'e heulia en qement lec'h ma caro chom.

An ozac'h a zo oblijet d'he diguemeret en e dy ha da furnissa dezi qement tra a zo red da gaout evit beva hac en em wisqa, hervez e c'halloud hac e stat.

Cetu aze ho teveriou :
Dalc'hit mad dê da beb heuriou.
Mar bezit fidel entrezoc'h,
Ar Barados a c'honzoc'h.

E Montroulez, e ty LÉDAN, e traon ru ar Var.